

De federale badkuip loopt leeg.

Herman De Croo – Minister van Staat

De Standaard – 29 november 2007

In de onderhandelingen over de communautaire knelpunten worden vaak taalkundige en emotionele argumenten gebruikt. Nochtans is het ook perfect mogelijk om op basis van enkele cijfers de nood aan een staatshervorming duidelijk te maken.

De federale overheid zal in 2008 96 miljard euro aan belastingen innen. Hiervan dient ze maar liefst 55% onmiddellijk door te storten aan de Europese Unie, de deelstaten, en de sociale zekerheid. De federale staat kan dus over slechts 45% van de door haar geïnde belastingen beschikken.

Indien we niet naar absolute cijfers, maar naar de dynamiek kijken, is het beeld identiek. De federale belastingontvangsten zullen in 2008 met 3.4% stijgen. De voor de andere overheden geïnde ontvangsten nemen daarentegen toe met 5.7%. Het overgrote deel van de staatsschuld, die ons jaarlijks zowat 12 miljard euro aan rentelasten kost, blijft federaal, terwijl de Vlaamse Gemeenschap geen blijf meer weet met het Lambermontgeld, en nu al de schulden van gemeenten wil terugbetalen.

De totale ontvangsten van de deelgebieden zullen in 2008 zowat 30% hoger liggen dan in 2002. Voor de federale middelen is dat een anderhalf procent! Zonder de Lambermontakkoorden zou dit respectievelijk 23 en 6% zijn, en zou de federale staat over miljarden euro's aan extra middelen beschikken. Intussen dienen quasi alle grote uitgaven door de federale staat te gebeuren. Zoals eerder deze week door mij aangehaald, betalen we via de nationale begroting ca. 2,5 miljard euro aan de NMBS. Cruciale beleidsdomeinen zoals justitie en defensie kosten ons jaarlijks 1,6 en 2,8 miljard euro. De federale staat onderhoudt de stijgende kosten van de gezondheidszorg (21 miljard euro), betaalt voor zes miljard euro aan werkloosheidsuitkeringen en staat in voor een pensioenmassa, die jaarlijks met één miljard euro toeneemt. De druk op de federale begroting neemt dus alsmear toe.

Hierdoor dient de federale regering zijn toevlucht te nemen tot een aantal eenmalige maatregelen zoals de verkoop van gebouwen of de overname van pensioenfondsen. Alleen de verkoop van gebouwen bracht de federale Staat tussen 2000 en 2006 1.473.504.000 euro, of dus ca. 60 miljard ex-BF op. Deze transacties zullen ons op langere termijn met bijkomende uitgaven belasten. Het moge dus duidelijk zijn: de federale staat is als een leeglopende badkuip waarvan men de stop kwijt is.

De federale overheid staat voor grote uitdagingen. Zij mag haar verantwoordelijkheid niet ontlopen in cruciale kwesties als pensioenhervorming en internationale competitiviteit. Met de huidige staatsstructuur wordt dit echter onmogelijk. Zo verder doen... en het huidige federale model is ten dode opgeschreven. Met de mogelijke uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet de komende institutionele hervorming gepaard gaan met een financiering van de federale staat. De federale cohesie moet dus ook op financieel vlak worden versterkt. Zoniet rest ons het failliet.